

Γεια σας,

έχοντας αυτήν τη σπουδαία ευκαιρία να βρίσκομαι σήμερα μπροστά σας, θα ήθελα να σας εκφράσω την ανάγκη να σας μιλήσω και θα ήθελα να λάβετε σοβαρά υπόψην αυτήν την ομιλία μου. Θέλω να νιώσετε όλα τα συναισθήματα μου που θα σας εξηγήσω παρακάτω.

Ονομάζομαι Θέκλα. Είμαι 32 χρόνων και με μεγάλη επιτυχία αποφοίτησα από το Πανεπιστήμιο Frederick της Λευκωσίας, στο κλάδο Graphic and Advertising Design. Έχω το πτυχίο μου και επίσημα να αποδείξω ότι κανένα εμπόδιο δεν μπορεί να σταθεί στη πορεία μου για το μέλλον μου. Σας ομολογώ πως πράγματι είχα μεγάλο άγχος, πώς θα καταφέρω να βρω μια καλή δουλειά που να έχει σχέση με τις σπουδές που έχω κάνει. Για να προσφέρω κι εγώ, σαν ισότιμος άνθρωπος, στην κοινωνία και στους συνανθρώπους μας.

Με λίγα λόγια, είμαι ένα άτομο που έτυχε να γεννηθώ με πρόβλημα, στην μια από τις πέντε αισθήσεις. Την αίσθηση της ακοής. Το πρόβλημα ακοής υπάρχει από τη γέννηση μου. Πριν συνεχίσω, οφείλω να σας ξεκαθαρίσω τι σημαίνει η λέξη «κωφός». Κωφός είναι αυτός που δεν μπορεί να ακούσει τα «γλυκόλογα» της μητέρας, την «φωνή» του πατέρα, το «κάλεσμα» από τα αδέρφια του, το «κελάηδισμα» των πουλιών, τον «ήχο» της μουσικής, που για σας είναι δεδομένα και καθημερινά. Που μπορεί εσείς να μην δίνετε καθόλου σημασία. Για μας, όμως τους κωφούς είναι τραγικό που δεν μπορούμε να χαρούμε όλα αυτά τα απλά αλλά σημαντικά της ζωής. Ζούμε σε ένα κόσμο «σιωπηλό» με απογοητεύσεις όταν οι άλλοι δεν καταλαβαίνουν τι τους λέμε, μια αναστάτωση και τρικυμία όταν μας αποφεύγουν και μας κοιτάζουν περίεργα όταν μας βλέπουν να μιλάμε με τα χέρια μας. Αλλά, θέλω να σας πω ότι οι κωφοί μπορούν να μιλήσουν με τα χέρια και κάποιοι κωφοί μπορούν να μιλήσουν με την φωνή. Όλοι οι κωφοί, λοιπόν, προσπαθούν να αντιληφθούν αυτά που συμβαίνουν γύρω τους με κάθε άλλο τρόπο. Για να μπορέσουν και οι ίδιοι να συμμετάσχουν. Δεν πετυχαίνουν, όμως, χωρίς κόστος. Η διαφοροποίηση της συμπεριφοράς τους και γενικά της προσωπικότητάς τους είναι το τίμημα που πληρώνουν σ' αυτή την προσπάθεια. Εξαπατημένοι σε πολλές περιπτώσεις, προσπαθούν πολλές φορές να μοιάζουν στους ακουόντες, αφού είναι φυσιολογικό από την μικρή τους ηλικία. Το αποτέλεσμα όμως, δυστυχώς, είναι να οδηγούνται στην άρνηση του ίδιου του εαυτού τους...

Εγώ, προσωπικά, φοίτησα σε κανονικά σχολεία, αλλά αντιμετώπισα αρκετά προβλήματα. Αρκετές δυσκολίες που δεν περιγράφονται με λέξεις... Κάθε φορά που προσπαθώ να κάνω κάτι που επιθυμώ πολύ να πετύχει, τα εμπόδια που βρίσκω μπροστά μου είναι σαν ένας τεράστιος τοίχος. Όμως προσπαθώ να ξεπερνάω τα εμπόδια και οτιδήποτε αναποδιές, να πεισμώνω περισσότερο για να πετύχω αυτό που θέλω.

Όπως είπα, προηγουμένως, είμαι ένα άτομο που έχει πρόβλημα ακοής. Οι γονείς μου το ανακάλυψαν όταν ήμουν βρέφος. Οι γονείς μου, πριν καταλάβουν, πρόσεξαν τις παράξενες συμπεριφορές μου που τους ανησύχησαν. Σε κάποια χρονική στιγμή, αυτές οι ανησυχίες γίνονται βάσιμες υποψίες. Μετά από επισκέψεις, εξετάσεις, μετρήσεις στα διάφορα ακουολογικά κέντρα, στην Κύπρο και στο εξωτερικό, μετά από ατελείωτες ώρες αγωνίας στις αίθουσες αναμονής των ιατρείων, η διάγνωση ήταν στα χέρια τους. «Το παιδί σας δεν ακούει!». Αυτή τη φράση, την είχαν διαβάσει ξανά κι ξανά, την είχαν ακούσει από τα χείλη των γιατρών. Φαντάζομαι, πως οι γονείς μου ένιωσαν σαν να γκρεμίζονται οι ελπίδες τους, τα όνειρα τους. Ο αβάσταχτος πόνος ήταν πολύ μεγαλύτερος απ' όσο φανταζόμουν. Είναι φανερό πως αυτό το πρόβλημα μας δεν φαίνεται αλλά δεν μπορεί να κρυφτεί... Το σημαντικότερο είναι να αποδεχόμαστε τον εαυτό μας όπως είμαστε.

Στη συνέχεια, οι γονείς μου με έπαιρναν σε ειδικές δασκάλες και σε λογοθεραπεύτριες κι σιγά σιγά άρχισα να μαθαίνω το αλφαβητάριο, να σχηματίζω λέξεις, και στη συνέχεια μάθαινα τον τρόπο να μιλώ. Μου άρεσε πολύ και ήθελα να μάθω περισσότερα. Έλεγα συνέχεια «θέλω να μάθω γράμματα, θέλω να μάθω γράμματα». Οι

γονείς μου καμάρωναν που έβλεπαν την πρόοδο μου και που έλεγα κάθε φορά καινούργιες λέξεις. Σιγά σιγά, απόκτησα πλούσιο λεξιλόγιο κι έγινα καλή μαθήτρια όπως τα ακούοντα παιδιά.

Άρχισε, λοιπόν, η σχολική εκπαίδευση του κωφού παιδιού. Το παιδί μπαίνει στο χώρο των όμοιων του. Γνωρίζει πλέον και συναναστρέφεται με ανθρώπους, που το καταλαβαίνουν. Εκφράζεται εύκολα, επικοινωνεί με μεγαλύτερη άνεση, μαθαίνει περισσότερα για το τι συμβαίνει γύρω του. Δεν μπορούν όμως όλα αυτά να ανατρέψουν μεμιάς το αρνητικό κλίμα ανάπτυξης στο κωφό άτομο. Πάντα, σε όλη την υπόλοιπη ζωή του, θα βρίσκεται πίσω από τον ακούοντα.

Μεγαλώνοντας, γνώρισα κι αλλά άτομα που είχαν το ίδιο πρόβλημα όπως το δικό μου, τότε συνειδητοποίησα ότι δεν ήμουν η μόνη που είχα πρόβλημα. Γνώρισα κι άλλα παιδιά με προβλήματα δυσκολότερα από το δικό μου και συνειδητοποίησα ότι το δικό μου πρόβλημα δεν ήταν και τόσο μεγάλο.

Η επαφή με το κοινωνικό σύνολο γίνεται με την ακοή. Ο κωφός στερείται την επικοινωνιακή σχέση δεν ακούει σκέψεις, δεν παίρνει, ούτε δίνει ιδέες, δεν συμμετέχει στην δημιουργία, στη χαρά και στη λύπη του διπλανού. Όταν ο άνθρωπος δεν είναι σε θέση να ακούσει, τότε γίνεται απλός θεατής της ανθρώπινης κοινότητας. Απλώς βλέπει τους άλλους να επικοινωνούν, να δημιουργούν, αλλά αυτός παραμένει κλειστός στον εαυτό του μη μπορώντας να συμμετέχει, αφού του λείπει το «μέσο». Είναι δηλαδή σαν να βρίσκεται μέσα σε μια βιτρίνα και να βλέπει τους ανθρώπους, τις κινήσεις τους, την συνομιλία τους, χωρίς να μπορεί να τους ακούσει...

Όπως βλέπετε, ο κάθε κωφός γνωρίζει την αδυναμία του και συσσωρεύει θυμό. Έτσι πολλές φορές τιμωρεί ο ίδιος τον εαυτό του, τον οδηγεί στην απομόνωση και σε συμπλεγματική συμπεριφορά. Η ανωριμότητα και η ευαισθησία στα πειράγματα και η πίεση γίνονται χαρακτηριστικά του.

Εδώ θα προσπαθήσω να σας δώσω μερικά παραδείγματα και εσείς θα καταλάβετε αν μας είναι εύκολα όλα αυτά τα πράγματα...

Ένα βασικό πρόβλημα είναι ο τρόπος που επικοινωνούμε πρώτα με τον δάσκαλο και μετά με τον υπόλοιπο κόσμο. Όταν ο δάσκαλος μας μιλά, εμείς πρέπει να προσέχουμε και να διαβάζουμε τα χείλη του. Αυτό, ίσως, φαίνεται πολύ απλό για σας και για τους δάσκαλους αλλά για μας που τόσο προσπαθούμε, είναι πολύ δύσκολο. Ξέρετε ότι αν στέκεστε κοντά στο παράθυρο, δεν μπορούμε να διαβάσουμε τα χείλη σας άνετα; Ο λόγος; Γνωρίζετε όμως ότι όταν ο ήλιος βρίσκεται ακριβώς πίσω σας, χαλάει την εικόνα σας; Για να βλέπουμε τα χείλη του δάσκαλου, πρέπει να στέκεται μπροστά μας να είναι φωτισμένο το πρόσωπο του. Να μην περπατά ή να έχει την πλάτη γυρισμένη, ούτε να στέκεται κοντά στο παράθυρο. Έτσι θα τον καταλαβαίνουμε τι λέει και να τα κατανοούμε και να τα θυμόμαστε. Είναι πολύ σημαντικό πως αυτός που μας μιλά, να μιλά με καθαρές κινήσεις του στόματος του.

Όταν, την ώρα του μαθήματος, ένας δάσκαλος διάβαζε ένα κείμενο, το βιβλίο που κρατούσε, πολλές φορές το έβαζε μπροστά στα χείλη του ενώ προσπαθούσαμε να διαβάσουμε τα χείλη του. Ακόμα δεν καταλαβαίναμε ποιο κείμενο ανέφερε και σε ποιο σημείο διάβαζε. Για μένα, όλο αυτό ήταν χάσιμο χρόνου. Θα ήταν τόσο απλό αν ο δάσκαλος έγραφε τον τίτλο του κειμένου στον πίνακα. Για να μπορούμε, βήμα προς βήμα, να παίρνουμε σημειώσεις κι λεπτομέρειες από τα χείλη του δάσκαλου. Κάποιες φορές πιστεύω πως τα λόγια του δασκάλου είναι σημαντικά γιατί είναι κάτι σαν βοήθημα που μας δίνει για να καταλαβαίνουμε.

Κάποιες φορές ο δάσκαλος μας ανακοίνωσε στην τάξη πως το επόμενο μάθημα θα μας κάνει διαγώνισμα. Εγώ όμως το μάθαινα τελευταία όταν γίνεται διαγώνισμα μέσα στην τάξη. Όχι μόνο επειδή δεν διάβασα τα χείλη του δασκάλου, αλλά δεν με προειδοποίησε κανείς έγκαιρα. Για μένα, ήταν ένα τεράστιο πρόβλημα αυτό.

Πολλές φορές ο δάσκαλος με έβαζε να καθίσω στη μπροστινή θέση για να διαβάζω τα χείλη του. Ο δάσκαλος πίστευε ότι έτσι είναι το πιο σωστό, για μένα όμως δεν ήταν εύκολο. Για μια στιγμή, ο δάσκαλος έκανε κάποιες ερωτήσεις, όσοι μαθητές γνώριζαν τις απαντήσεις, σήκωναν τα χέρια τους ψηλά. Όταν κάποιος μαθητής απαντούσε την ερώτηση του δάσκαλου, εγώ η ίδια δεν μπορούσα να διαβάσω τα χείλη του μαθητή, που ήταν ακριβώς πίσω μου, κι ακόμα τα χείλη του δασκάλου, που βρισκόταν ακριβώς μπροστά μου. Κι κάποιες άλλες φορές ο δάσκαλος πηγαينوερχόταν μέσα στην τάξη με τον ίδιο τρόπο.

Ένα είναι σίγουρο, αν ο συνομιλητής δεν είναι συνεργάσιμος, τότε δεν μπορεί να υπάρξει επικοινωνία. Βελτίωσα και τον προφορικό και τον γραπτό λόγο. Δεν ένιωθα πια να έχω το τεράστιο πρόβλημα επικοινωνίας. Έμαθα πια να ξεχωρίζω το καλό από το κακό. Έγινε ένα πράγμα που δεν περίμενα να συμβεί μπροστά μου. Ένας άγνωστος μου μιλούσε για 5-10 λεπτά πίσω στην πλάτη μου (δεν φόραγα ακουστικά εκείνη την στιγμή), λες κι δεν γνώριζε το πρόβλημα μου. Όταν ήρθε η ώρα να γυρίσω από την άλλη, τρόμαξα! Δεν είπα λέξη και κτυπούσε η κάρδια μου ασταμάτητα. Ήταν νευρικός και μου είπε: «Σου μιλώ! Μήπως είσαι κωφάλαλη;». Με έκανε να νιώσω πολύ άσχημα εκείνη την στιγμή όταν είπε αυτή την λέξη. Του απάντησα: «Συγγνώμη... αλλά δεν είμαι κωφάλαλη. Είμαι κωφή.» Όταν με άκουσε καθαρά, έπαθε σοκ. Σιώπησε και έφυγε μετανιωμένος χωρίς να πει τίποτα, ούτε μια λέξη.

Στα κανονικά σχολεία, τα οποία είχα πάει, δεν είχα καθόλου χρόνο να είμαι με την οικογένεια μου, να διασκεδάζω. Να χαρώ έστω για λίγο μαζί τους. Δυστυχώς είχα ώρες μόνο για διάβασμα. Ήμουν πολύ πεισματάρη. Δεν είχα βγει από το δωμάτιο μου, ούτε από το σπίτι, όπως τα αλλά παιδιά που βγαίνουν για να διασκεδάσουν. Εγώ δεν είχα άλλη επιλογή παρά να διαβάζω. Κάθε πρωί, πήγαινα σχολείο διαβασμένη, όμως όταν επέστρεφα σπίτι, ήμουν με πολλές απορίες και ερωτήσεις. Έπρεπε να καθίσω ξανά στο διάβασμα να βρω τις απαντήσεις. Έτσι αποφάσισα, χωρίς δεύτερες σκέψεις, να κάθω μόνη μου να διαβάζω επί ώρες... Χωρίς να το θέλω, αναγκάστηκα να αντιμετωπίσω αυτές τις δυσκολίες και πράγματι αυτό με βοήθησε να πιστέψω στον εαυτό μου. Κυρίως, με έκανε να νιώσω καλύτερα. Μια επιθυμία για μάθηση και δυνάμωνε τη θέληση μου να αγωνιστώ και να νικήσω τα εμπόδια. Διάβαζα, δυσκολεύτηκα κι τέλος όλα πήγαν τόσο καλά όπως δεν περίμενα...

Καταρχάς, δεν ήξερα ότι υπήρχε Νοηματική Γλώσσα μέχρι που έφτασα στην εφηβεία. Όταν ένας πιστός κι έμπειρος φίλος μου ήρθε κοντά μου για να με γνωρίσει χωρίς να ντραπεί, με ρώτησε αν ήξερα την Νοηματική Γλώσσα. Του ζήτησα συγγνώμη και του είπα: «Όχι, δεν γνωρίζω την Νοηματική Γλώσσα. Έμαθα να μιλώ όπως τα ακούοντα παιδιά». Μου είπε ότι πρέπει να μάθω Νοηματική Γλώσσα για να επικοινωνήσω μαζί του. Εκείνη την στιγμή, έμεινα άφωνη για μερικά λεπτά. Χωρίς δευτέρες σκέψεις, του είπα «Εντάξει, αυτό θα κάνω, όταν έρθει η ώρα». Από τότε και μέχρι σήμερα, είμαστε πολύ καλοί φίλοι. Αργότερα, χωρίς να καταλάβω, «μπήκα» στην κοινωνία των Κωφών. Ένιωσα τρομερή συγκίνηση. Είναι πολύ καλοί άνθρωποι...

Πολλοί κωφοί, αν και δεν καταλαβαίνετε ή αν δεν γνωρίζετε, έχουν πολλές δυνατότητες για να καταφέρουν αυτό που θέλουν να πετύχουν. Ακόμη και στα Γυμνάσια, στα Λύκεια, στα Κολλέγια, και ακόμα στα Πανεπιστήμια, αλλά δυστυχώς, όπως βλέπετε, με όλες αυτές τις δυσκολίες που σας εξηγώ εδώ, πολλοί κωφοί απογοητεύονται αν δεν βρουν κατανόηση από τους δάσκαλους τους ή από κάθε άνθρωπο που βρίσκεται δίπλα τους. Αρκετοί κωφοί, για διαφόρους προσωπικούς λόγους, απογοητεύονται και παρατούν το σχολείο.

Θα ήθελα να δώσω μήνυμα αισιοδοξίας. Η ζωή θέλει πάντα αγώνα, προσπάθεια, και πείσμα για την επιτυχία. Πρέπει να εκτιμήσουμε τον εαυτό μας, να πιστέψουμε στις ικανότητες μας, να αγαπήσουμε τον εαυτό μας για να μπορέσουμε στη συνέχεια να αγαπήσουμε και τους συνανθρώπους μας.

Θέλω να σας πω για κάτι σημαντικό που είχα μάθει και θα ήθελα να το μοιραστώ μαζί σας. Παρακαλώ, να το έχετε υπόψη σας. Σημειώνω εδώ πως η όραση των κωφών λειτουργεί ως ακοή, η οπτική τους γλώσσα αντικαθιστά την ομιλία και με τα νεύματα των χεριών τους, μπορούν να επικοινωνήσουν, να εκφράσουν ελεύθερα τα συναισθήματα. Θέλω να ξέρετε ότι αυτό είναι πολύ σημαντικό και αληθινό γιατί τους κάνει να νιώθουν άνθρωποι που μπορούν να επεξεργαστούν και να εκφράσουν λογικές σκέψεις. Πρέπει όμως όλα αυτά να γίνουν πριν ο παραγωγικός χρόνος του κάθε ατόμου ξεχωριστά περάσει...

Τελειώνοντας, θα πρέπει να σας ευχαριστήσω θερμά για την παρουσία σας εδώ για να μας ακούσετε. Ευλικρινά, χωρίς την οικογένεια μου, δεν θα βρισκόμουν εδώ μπροστά σας... Πιστεύω σε σας ότι θα είστε συμπαραστάτες και με την δύναμη που σας δίνει η θέση σας στην κοινωνία μας να βοηθήσετε τα άτομα με αναπηρίες για να έχουμε και εμείς μια αξιοπρεπή ζωή. Να μην νιώθουμε παράσιτα στην κοινωνία μας. Μπορούμε να προσφέρουμε κι εμείς. Είμαι σίγουρη, λοιπόν, πως η αγάπη σας, ο θαυμασμός σας και η πίστη σας σε μας θα μας ανοίγουν με ροδοπέταλα την μεγάλη λεωφόρο της ζωής μας.

Σας ευχαριστώ...